

razlikovala su se baš u pitanju granica odgovornosti.

3/ Može li se primijeniti na sudare na otvorenom moru zajedničko pravo zastave, ili ako ga nema, jednako pravo zastave jednog i drugog broda, ili pak lex fori?

Ta se pitanja javljaju, uz mnoga druga, i u toku predradnja za naš Pomorski zakonik, pa možemo žaliti što nismo naišli na određene stavove presude, bar s obzirom na pitanja pod 1/ i 2/, gdje je bilo mogućnosti za njihovo incidentalno postavljanje.

M.K.

TRANSPORTNO OSIGURANJE

KASACIONI SUD FRANCUSKE

Presuda od 24.V 1965.

Union i Phénix Espagnol i drugi osiguratelji c/a Sagette i Pioton /Sté H.Dumond/

Osiguranje tereta - Osiguranje "razlike u težini" - Baždarenje kao indirektna metoda vaganja tereta - Kada u polici nije ništa ugovoreno glede načina vaganja tereta, osiguranik može primijeniti postupak baždarenja pomoću ovlaštenog mjerča

Kasacioni sud Francuske odbio je ovom presudom kao neosnovanu reviziju osiguratelja protiv odluke apelacionog suda u Parizu.

U polici kojcm se osigurala "razlika u težini" bilo je predviđeno da će se "gubici utvrditi uzimajući kao temelj vaganje /pesage/ u mjestu polaska, izvršeno od ovlaštenog mjerča, i težina prihvaćena od carine na odredištu", a da ništa nije precizirano u pogledu metode koja će se primijeniti kod mjerenja tereta u mjestu polaska. Osiguranik je u praksi na nekim pošiljkama, koje su stizale u mjesto polaska, primijenio metodu vaganja, a na nekima baždarenje, a baždario je i cijeli brodski teret ukupno na polasku. Osiguratelji su u sporu inzistirali na utvrdjivanju težine pomoću vage, smatrajući da osiguranik nema prava na drugi način utvrditi težinu, a osim toga da je utvrdjivanje težine baždarenjem neprecizno. Apelacioni sud je odbio oba prigovora, zauzevši stajalište da, u nedostatku uglavka u polici, ništa nije sprečavalo osiguranika da primijeni postupak baždarenja, kojim se - iako predstavlja postupak mjerenja kapaciteta broda - dolazi i do obračuna težine ukrcanog tereta, te na taj način predstavlja indirektnu metodu vaganja.

Ovo stajalište prihvatio je u cijelosti Kasacioni sud, pa će prema tome ono biti u buduće mjerodavno za rješavanje

ovoga pitanja.

/DMF, 1965, str. 659/

D.S.

OKRUŽNI SUD, Morlaix

Presuda od 21.X 1964.

Grupa pomorskih osiguratelja
c/a L. Salaun

Osiguranje broda - Prepuštanje osiguraniku podrtine nasu-
kanog broda od strane osiguratelja uz isplatu smanjenog
iznosa osigurnine - Kad je osiguranik sticajem okolnosti
odsukao podrtinu i osposobio ju za plovidbu, osiguratelji
nemaju prava tražiti polaganje računa za isplaćeni iznos,
odnosno povrat eventualno realizirane koristi

Tražitelji su osiguratelji, a tuženik je osigura-
nik-brodar broda Alécia. Osiguraní brod se nasukao. Vješ-
taci osiguratelja ustanovili su da se odsukanje ne isplati,
pa su se osiguratelji, nakon što je osiguranik izjavio na-
puštaj broda, sporazumjeli s osiguranikom da štetu likvi-
diraju kao potpuni gubitak tako da mu ostave podrtinu i
isplate osigurninu umanjenu za vrijednost podrtine. Kratko
nakon primitka osigurnine Salaun je, iskoristivši jednu na-
ročito povoljnu plimu, uspio odsukati brod i osposobiti ga
za plovidbu.

Smatrajući da je osiguranik u toj operaciji ost-
vario dobit, tražili su osiguratelji da položi račun o upo-
trebi primljene osigurnine /ili ako to uskrati, da vrati
iznos/ pozivajući se na to da osiguranje ne može biti izvor
bogaćenja, a tvrdeći također da je osiguranik u spašavanju
stvari djelovao kao njihov poslovođa, te da uopće nije bi-
lo mjesta napuštaju broda /déleissement/.

Sud je stao na stajalište da se ne radi ni o kak-
vom bezrazložnom obogaćenju na strani osiguranika. Nije u
pitanju polica i ugovor o osiguranju, već sporazum između
osiguratelja i osiguranika kojim je na forfetni način utvr-
đena naknada štete, a koji je nužno aleatoran. Osiguratelji
su se naime koristili ustanovom napuštaja bez prijenosa vla-
sništva, ne želeći preuzeti rizik podrtine. Brodaru je osta-
la podrtina, a s njom i njen rizik, te rizik odsukanja i
rizik tegljenja. Stoga ako je osiguranik iz te operacije iz-
vukao korist, ta je kompenzirana preuzetim rizicima, pa sto-
ga osiguratelji nemaju odatle nikakva prava potraživanja.

/DMF, 1965, str. 674/

D.S.